

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв
Кафедра хорового диригування, вокалу та методики музичного
навчання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Хорова література

галузь знань 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

освітня-програма/програми Музичне мистецтво

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією
НН інституту культури і мистецтв
«31» серпня 2021р.
Голова Руденко О. Ф

Суми - 2021

Розробник: Гавриленко Юлія Даріушівна, викладач кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2021 р.

Директор ННІ культури і мистецтв О.А.Устименко-Косоріч

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
Кількість кредитів - 3	Перший бакалаврський	Денна форма навчання		
		Обов'язкова		
		Рік підготовки		
		3-й		
		Семестр		
		5й		
		Загальна кількість годин - 90		Лекції
				8 год.
				Практичні заняття
				18 год.
Самостійна робота				
62 год.				
Консультація: 2 год.				
Вид контролю: Екзамен				

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Хорова література»

Навчальна дисципліна «Хорова література» включає у свій зміст основні знання з інших практичних дисциплін таких, як «Хорове диригування», «Читання хорових партитур», «Хоровий клас», «Практикум роботи з хором», «Історію світової музики», «Історію української музики».

Предмет курсу «Хорова література» разом з іншими дисциплінами спрямований на висококваліфіковану підготовку студентів. Будучи провідною дисципліною предмет сприяє більш глибокому засвоєнню спеціальних знань майбутніми фахівцями про основні жанри і форми хорової музики, притаманні різним стилістичним напрямкам та умінням аналізувати прийоми хорового письма, вокально-хорові особливості твору, що розкривають його змістовну і образно-емоційну сутність.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є попереднє опанування курсів «Хорознавство», «Музичний аналіз форм», «Історія світової музики», «Робота з хором», «Хорове аранжування», відповідно до освітньо – професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво сприятиме опануванню дисципліни «Хорова література» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Мета навчальної дисципліни: прищепити та закріпити необхідні знання щодо періодизації історії хорової культури, хорової творчості композиторів; уміння усвідомлювати творчий стиль авторів хорової музики (усно і письмово), різноманітні стилістичні та художньо-виразні особливості хорових творів зарубіжних та вітчизняних композиторів різних історичних епох; формування необхідних професійних компетенцій магістрів музичного мистецтва.

Основні завдання навчальної дисципліни «Хорова література»:

- усвідомлення студентами ролі і місця хорової культури у світі, в Україні та історичного розвитку хорового співу;
- вивчення студентами основних напрямків і жанрів хорової літератури;
- визначення ролі пісенного фольклору і особливості його перетворення в різних жанрах хорової музики вітчизняних, зарубіжних композиторів;
- усвідомлення студентами виховної ролі хорових творів;
- розвиток розумових, музичних здібностей та творчого мислення майбутніх фахівців;
- виховання вільної навички аналізу хорових творів;
- накопичення репертуару для практичного використання

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Хорова література» студенти повинні:

- знати основні жанри і форми хорової музики, притаманні різним історичним епохам і стилістичним напрямкам;
- вміти аналізувати прийоми хорового письма і вокально-хорові особливості твору, що розкривають його змістовну і образно-емоційну сутність.

3. Критерії оцінювання

Відмінно	Якісна, систематична, результативна, цілеспрямована робота магістра над вивченням курсу хорова література, глибокий рівень знань щодо жанрів, форм і стилістичних напрямків хорової музики, вільне орієнтування в історичній періодизації музики; вміння аналізувати прийоми хорового письма і вокально-хорові особливості твору, що розкривають його змістовну і образно-емоційну сутність; вміння самостійно працювати з нотним матеріалом та навчальною або науковою літературою.
	Добре володіння навчальним матеріалом, має достатній

Добре	рівень знань щодо жанрів, форм і стилістичних напрямків хорової музики, орієнтується в історичній періодизації музики, аналізує прийоми хорового письма і вокально-хорові особливості твору за допомогою навчальної літератури.
Задовільно	Відсутність системності в історичній періодизації хорової музики, низький рівень знань щодо жанрів, форм і стилістичних напрямків хорової музики; за допомогою викладача можливе виконання вокально-хорового аналізу твору без розкриття його змістовної та образно-емоційної сутності.
Незадовільно	Низький рівень знань щодо програми курсу, не знання основних жанрів і форм хорової музики, не орієнтується у стилістиці та періодизації різних епох музики. Відсутність вмінь та знань, потрібних для аналізу хорового твору.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Розподіл балів

Розділ	Тема за програмою	Поточний контроль	Контроль самостійної роботи
Розділ 1	T 1.1	4	
	T 1.2	4	
	T 1.3	2	
	T 1.4		1
	T 1.5		1
	T 1.6		1
	T 1.7		1
	T 1.8		1
	T 1.9		1
	T 1.10	2	
	T 1.11	2	
	T 1.12	2	
	T 1.13		1
	T 1.14		1
	T. 1.15		1
	T. 1.16		1
Розділ 2	T 2.1	2	
	T 2.2		1
	T 2.3	2	
	T 2.4	4	
	T 2.5	2	
	T 2.6		1
	T 2.7		1
	T 2.8		1
	T 2.9		1
Розділ 3	T 3.1	4	
	T 3.2		1
	T 3.3		1
	T 3.4	4	
	T 3.5	4	
	T 3.6	2	
	T 3.7		1
	T 3.8		1
	T 3.9	2	

	Т 3.10		1
	Т 3.11		1
	Т 3.12	2	
	Т 3.13		1
	Разом	44	22
	Тестові завдання		34
	Сума		100

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 4.3 – теми розділів

5. Засоби діагностики результатів навчання

Усне та письмове опитування, відповіді на семінарських заняттях, реферати, музичні вікторини, аналіз хорових творів, тести, залік.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Жанри хорової музики. Хорові твори українських композиторів.

Розділ 2. Творчість російських композиторів.

Розділ 3. Композитори Західної Європи.

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ I Жанри хорової музики. Хорові твори українських композиторів.

Тема 1.1 Основні жанри хорової музики. Зародження професійної хорової музики Київської Русі. Знаменне багатоголосся, кантова музика та партесна музика. М. Дилецькій «Мусікійська грамати́ка».

- Поняття музичного жанру, типи жанрової класифікації;

- Основні хорові жанри: хорова пісня, хорова мініатюра, хори крупної форми, хорова обробка, хоровий переклад;
- Музична культура Київської Русі;
- Розвиток знаменного багатоголосся;
- Кантова та партесна музика;
- Микола Дилецький «Грамати́ка му́сикейська».

Тема 1.2. Хоровий концерт XVIII ст. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель – майстри хорового концерту.

- Зародження українського хорового концерту;
- Хоровий концерт «Не отвержи мене во время старости» М. Березовського – один з довершених зразків українського барокко;
- Музична характеристика духовного концерту № 15 «Приїдіте, воспоем» Д. Бортнянського;
- Особливості побудови концерту «Доколе, Господи» А. Веделя.

Тема 1.3. Розвиток української оперно-хорової музики XIX ст. С. Гулак-Артемівський. Опера «Запорожець за Дунаєм».

- Зародження української оперно-хорової музики XIX ст.;
- Опера «Запорожець за Дунаєм» - нова сторінка в історії українського національного оперного мистецтва;
- Музична характеристика головних персонажів та хорів в опері «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського;
- Значення засобів музичної виразності в опері «Запорожець за Дунаєм».

Тема 1.4. М. Аркас. Опера «Катерина».

- Хорова творчість М. Аркаса;
- Характеристика опери «Катерина»;
- Характеристика персонажів опери «Катерина» М. Аркаса.

Тема 1.5. Хорова творчість М. Вербицького, І. Воробкевича, О. Нижанківського, Д. Січинського – гальцький Ренесанс.

- І. Воробкевич – перший найвидатніший представник західноукраїнської професійної музики, автор пісні-гімну «Ще не вмерла Україна». Хорова спадщина;
- Загальна музична характеристика кантати-поєми «Заповіт» М. Вербицького;
- Музичні особливості хорових творів «Огні горять», «Ой чого ти почорніло, зелене поле»;
- Місце О. Нижанківського в українській хоровій культурі;
- Мистецька спадщина Д. Січинського.

Тема 1.6. П. Ніщинський «Вечорниці».

- Хорова творчість П. Ніщинського;
- Музична характеристика «Вечорниць».

Тема 1.7. М. Лисенко. «Музика до Кобзаря» Т. Шевченка. Оперно-хорова творчість. Кантати. Духовна музика.

- М. Лисенко – визначний громадський діяч, невтомний пропагандист української музики;
- Обробки народних пісень для хору;
- «Музика до Кобзаря» Т. Шевченка;
- Музична характеристика кантати «Радуйся, ниво неполитая»;
- Опера «Тарас Бульба» - етапний твір в історії української музики;
- Духовні твори М. Лисенка.

Тема 1.8. Оригінальні хорові твори М. Леонтовича. Хори з незакінченої опери «На русалчин Великдень» М. Леонтовича. Обробки народних пісень. Духовні твори.

- Творча спадщина М. Леонтовича: особливості хорових обробок українських пісень, хар-ка оригінальних хорових творів, хори з незакінченої опери;
- Духовна музика митців.

Тема 1.9. Хорова творчість К. Стеценка. Обробки народних пісень. Оригінальні хорові твори. Кантата «Шевченкові». Духовні твори.

- Хоровий доробок К. Стеценка: обробки народних пісень, його оригінальні хори, кантат «Шевченкові»;
- Духовна музика митців.

Тема 1.10. Хорова творчість Я. Степового. Характеристика хорової творчості О. Кошиця, П. Демуцького.

- Хорові твори Я. Степового;
- Сильові особливості хорового письма в обробках народних пісень для хору О. Кошиця;
- Хорова спадщина П. Демуцького.

Тема 1.11. Хорова творчість С. Людкевича. Обробки народних пісень.

- Основні дати життя і творчості композитора;
- Обробки народних пісень С. Людкевича;
- Хоровий аналіз кантати-симфонії «Кавказ»;
- Новаторство С. Людкевича в українській музиці.

Тема 1.12. Хорова творчість Л. Ревуцького. Обробки народних пісень. Кантата-поема «Хустина».

- Творчість Л. Ревуцького – значний внесок у скарбницю національної культури;
- Обробки народних пісень як джерело творчого натхнення;
- Характеристика оригінальних хорових композицій;
- Зв'язок кантати-поєми «Хустина» з українським фольклором.

Тема 1.13. Хорова творчість Б. Лятошинського. Обробки народних пісень. Оригінальні хорові твори.

- Основні риси стилю композитора;
- Хорова спадщина митця.

Тема 1.14. Хорова творчість М. Колесси, Є. Козака.

- М. Колесса – видатний український композитор, патріарх західноукраїнської диригентської школи, педагог;

- Коротка характеристика оркестрово-хорового циклу «Лемківське весілля»;
- Є. Козак – визначний український композитор, майстер хорової обробки.

Тема 1.15. Хорова творчість Г. Майбороди, Г. Верьовки,

А. Штогаренка.

- Характеристика творчості Г. Майбороди;
- Творчості Г. Верьовки;
- Творча спадщина А. Штогаренка: вокально-симфонічна композиція «Україно моя»; воєнна тематика у вокальному циклі.

Тема 1.16. Хорова творчість сучасних українських композиторів

І. Шамо, Л. Дичко, Є. Станкович.

- Хорова творчість І. Шамо;
- Творчість Л. Дичко;
- Хорові твори Є. Станковича.

Розділ II Творчість російських композиторів

Тема 2.1 Російська народна пісня в хоровій обробці російських композиторів. Оперно-хорова творчість М. Глінки.

- Народна пісня – джерело творчості російських композиторів XVIII ст.. Хорові обробки перших збирачів та укладачів народних пісень;
- Хорова творчість М. Глінки;
- Хори з опери «Іван Сусанін» (хор гребцов «Хороша у нас река», весільний хор «Разгулялися, разливалися», хор «Слався»;
- Хори з опери «Руслан і Людмила» («Не тужи, дитя родимое», «Лель таинственный», «Персидский хор», «Ах ты, свет Людмила», «Не проснется птичка утром»).

Тема 2.2 Творчість О. Даргомижського.

- О. Даргомижський – представник критичного реалізму в російських композиторів;

- Хорова творчість а cappella А. Даргомижського («Буря млою небо кроет», «На севере диком», «Ворон к ворону летить»);
- «Русалка» О. Даргомижського – перша лірико-драматична побутова опера Росії.
- Музична характеристика хорів з I та II дії опери «Русалка»;

Тема 2.3 Оперно-хорова творчість О. Бородіна, М. Мусоргського.

- Музична спадщина Бородіна – найяскравіша сторінка історії російської музики;
- Опера «Князь Ігор» Бородіна («Солнцу красному слава», «Мы к тебе, княгиня», хор поселян «Ох, не буйный ветер»);
- М. Мусоргський – творець народний музичної драми;
- Музична характеристика хорових номерів в операх «Борис Годунов» та «Хованщина» М. Мусоргського.

Тема 2.4 Хорова і оперна творчість М. Римського-Корсакова і

П. Чайковського.

- М. Римський-Корсаков – корифей російської оперної музики;
- Опери «Садко», «Снігурочка»;
- Творчість П. Чайковського – вершина світової музичної культури XIX ст.;
- Хорова творчість а cappella П. Чайковського («Соловушка», «Ночувала тучка», «Не кукушечка»).
- Опери «Пікова дама», «Євгеній Онегін».

Тема 2.5 Хори а cappella і хори із супроводом в творчості російських композиторів П. Чеснокова і В. Каліннікова, А. Гречанінова, С. Танєєва.

- Хорова творчість П. Чеснокова («Теплится зорька», «Альпы», «Зеленый шум», «Крестьянская пирушка», «Хвалите Господа с небес»);
- Духовна творчість А. Гречанінова
- Хорові твори («Лягушка и вол»);

- Творчість С. Танєєва. Його хори («Вечір», «Посмотри, какая мгла»).
- Творчість В. Каліннікова («Зима», «Елегія», «Кондор»).

Тема 2.6 Кантато-ораторіальний жанр в творчості російських композиторів С. Рахманінова, С. Прокоф'єва, Н. Сідельнікова.

- Кантато-ораторіальний жанр – основна характеристика;
- Твори С. Рахманінова;
- Творчість С. Прокоф'єва;
- Н. Сідельнікова «Сокровенны разговоры».

Тема 2.7 Хорові твори Д. Шостаковича, В. Шебаліна, Р. Щедрина, Г. Свиридова.

- Загальна характеристика російської музики ХХ ст.;
- Музичні особливості романсу «Зимняя дорога» В. Шебаліна;
- Своєрідність хорової сюїти «Десять поем» Д. Шостаковича;
- Значення хору «Я убит подо Ржевом» Р. Щедрина.
- Характеристика творчості Г. Свиридова. Основні жанри, в яких він писав;
- Огляд кантати «Курские песни», концерту для хора «Пушкинский венок».

Тема 2.8 Оперно-хорова творчість І. Держинського, Д. Кабалевського, С. Прокоф'єва.

- І. Держинський – характеристика творчості. Опері «Тихий дон», «Князь-озеро»;
- Д. Кабалевський його творчість та відомі доробки;
- С. Прокоф'єв опера «Війна і мир».

Розділ III Композитори Західної Європи.

Тема 3.1 Розвиток хорової музики в Західній Європі. Хорове мистецтво раннього середньовіччя (К. Жанекен, Ж. Депре). Вокально-хорова музика Відродження. Нідерландська поліфонічна школа. Італійська хорова культура (О. Лассо, Дж. Палестрина).

- Поліфонія строгого письма у церковній музиці;

- Розвиток світських вокально-хорових жанрів. Композитори Нідерландської школи;
- Орландо Лассо «Серенада солдата», «Matona mia cara», «Ехо».
- Життя та творчість Дж. Палестрини;
- Прозрачність та ясність поліфонічного письма.

Тема 3.2 Хорова п'єса в творчості віденських класиків.

- Музичні особливості хорових мініатюр «Літній вечір» та «Ave verum corpus» В. Моцарта;
- Аналіз хорових мініатюр «Весінній призив» та «Восхвалення природи людиною» Л. Бетховена.

Тема 3.3 Хорова п'єса в творчості композиторів романтиків.

- Характеристика творів Ф. Шуберта;
- Хорові мініатюри Р. Шумана («Доброй ночі», «На Бодемском озері»);
- Хори Ф. Мендельсона («Лес», «Праздник весны»).

Тема 3.4 Хорові твори крупної форми в творчості Й. Баха, Г. Генделя, Й. Гайдна.

- Характеристика хорових творів крупної форми Й. Баха («Страсті по Матфею», месса h-moll);
- Особливості ораторій Г. Генделя («Сасмсон» «Мессія»);
- Характеристика творчості Й. Гайдна («Створення світу», «Пори року»).

Тема 3.5 Жанр Реквієм в творчості В. Моцарта, Дж. Верді, І. Брамса, Л. Керубіні.

- Поняття реквієму в кантато-ораторіальному жанрі;
- Реквієм В. Моцарта – світова класика (історія написання, будова, музичний аналіз);
- Реквієм Дж. Верді (історія написання, особливості будови, музичний аналіз);

- Воєнний реквієм І. Брамса (історія написання, будова твору, музичний аналіз);
- Реквієм Л. Керубіні.

Тема 3.6 Оперна реформа Х. Глюка. Його оперно-хорова творчість.

- Реформа Х. Глюка жанру опери;
- Опери Х. Глюка («Орфей и Эвридика», «Альцеста», «Ифигения в Авлиде», «Ифигения в Тавриде»).

Тема 3.7 Оперно-хорова творчість В. Моцарта.

- Опері-seria «Ідоменей», «Милосердя Тіта»
- Опері-buffa «Дон Жуан», Весілля Фігаро»;
- Зінгшпілі «Чарівна флейта», «Викрадення із Сералія».

Тема 3.8 Оперно-хорова творчість К. Вебера

- Опері «Лесная девушка», «Сільвана», «Вільний стрілець» - історія написання, музичний аналіз та характеристика головних героїв опер.

Тема 3.9 Оперно-хорова творчість Дж. Верді.

- Особливості оперно-хорової творчості Дж. Верді;
- Опері «Ріголетто», «Трубадур», «Травіата», «Макбет», «Аїда».

Тема 3.10. Оперно-хорова творчість польського композитора С. Манюшко.

- Особливості творчості С. Манюшко.
- Оперна творчість композитора. Особливості написання.

Тема 3.11 Оперно-хорова творчість Б. Сметани.

- Особливості творчості Б. сметани;
- Опера «Проданная невеста» - яскравий приклад комічної опери світової музики.

Тема 3.12 Оперно хорова творчість Ж. Бізе.

- Опера «Кармен» ;
- Опера «Арлезіанка»
- Незакінчена опер «Іван IV».

Тема 3.13 Хорова творчість західно-європейських композиторів XX ст.

- Виявлення імпресіонізму в творчості французьких композиторів К. Дебюссі («Зима», симфонічний ноктюрн «Сирени») та М. Равеля (3 песни для хора, 1-ая сюита из балета «Дафнис и Хлоя»);
- Творчість «французької шестірки».
- Заслуга Д. Гершвіна в створенні американської опери.
- Пісенний фольклор у вокально-хоровій творчості Б. Бартока («Словацкие народные песни»);
- Знайомство зі сценічною кантатою К. Орфа «Карміна Бурана».

8. Структура та обсяг навчальної дисципліни

№	Назва тем навчальної дисципліни	Форма контролю			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Всього II сем.
1-й курс, II семестр		8	18	62	90
Розділ I	Тема 1.1 Основні жанри хорової музики. Зародження професійної музики Київської Русі. Знаменне багатоголосся, кантова та партесна музика. М. Ділецький «Грамматика мусикійська»	2		2	
	Тема 1.2. Хоровий концерт XVIII ст. М. Березовський, Д. Бортнянський, А. Ведель		2	2	
	Тема 1.3. Розвиток української оперно-хорової музики XIX ст. С. Гулак-Артемівський. Опера «Запорожець за Дунаєм»			2	
	Тема 1.4. М. Аркас, опера «Катерина»			2	
	Тема 1.5. Хорова творчість М. Вербицького, І. Воробкевич, О. Нижанківський, Д. Сичинський – галицький ренесанс			2	
	Тема 1.6. П. Ніщинський «Вечорниці»			2	
	Тема 1.7. М. Лисенко. «Музика до Кобзаря» Т. Шевченка. Оперно-хорова творчість. Кантати. Духовна музика.	2		2	
	Тема 1.8. Оригінальні хорові твори М. Леонтовича. Хори з незакінченої опери «Нарусалчин Великдень» М. Леонтовича. Духовні твори.		2	2	
	Тема 1.9. Хорова творчість К. Стеценка. Обробки народних пісень. Оригінальні твори. Кантата «Шевченкові». Духовна музика.			2	

	Тема 1.10. Хорова творчість Я. Степового. Характеристика хорової творчості О. Кошиця, П. Демуцького.		2		
	Тема 1.11. Хорова творчість С. Людкевича. Обробки народних пісень.		2		
	Тема 1.12. Хорова творчість Л. Ревуцького. Обробки народних пісень. Кантата-поема «Хустина».		2		
	Тема 1.13. Хорова творчість Б. Лятошинського. Обробки народних пісень. Оригінальні хорові твори.			2	
	Тема 14. Хорова творчість М. Колесси, Є. Козака.			2	
	Тема 1.15Хорова творчість Г. Майбороди.			2	
	Тема 1.16. Хорова творчість Г. Верьовки, А. Штогаренка.			2	
	Тема 1.17. Хорова творчість сучасних українських композиторів І. Шамо, Л. Дичко, Є. Станкович.			2	
Розділ II	Тема 2.1 Російська народна пісня в хоровій обробці російських композиторів. Оперно-хорова творчість М. Глінки.	2			
	Тема 2.2 Творчість О. Даргомижського.			2	
	Тема 2.3 Оперно-хорова творчість О. Бородіна, М. Мусоргського.			2	
	Тема 2.4 Хорова і оперна творчість М. Римського-Корсакова і П. Чайковського.			2	
	Тема 2.5 Хори а саррелла і хори із супроводом в творчості російських композиторів П. Чеснокова і В. Каліннікова. А. Гречанінова, С. Танєєва.		2		
	Тема 2.6 Кантато-ораторіальний жанр в творчості російських композиторів С. Рахманінова, С. Прокоф'єва, Н. Сідельнікова.			2	
	Тема 2.8 Хорові твори Д. Шостаковича, В. Шобаліна, Р. Щедрина.			2	
	Тема 2.9 Хорова творчість Г. Свиридова.			2	
	Тема 2.10 Оперно-хорова творчість І. Держинського, Д. Кабалевського, С. Прокоф'єва.			2	
Розділ III	Тема 3.1 Вокально-хорова музика Відродження. Нідерландська поліфонічна школа. Римська поліфонічна школа. Дж Палестрина.			2	
	Тема 3.2 Хорова п'єса в творчості віденських класиків.			2	
	Тема 3.3 Хорова п'єса в творчості композиторів романтиків.			2	
	Тема 3.4 Хорові твори крупної форми в творчості Й. Баха, Г. Генделя, Й. Гайдна.		2		
	Тема 3.5 Жанр Реквієм в творчості В. Моцарта, Дж. Верді, І. Брамса, Л. Керубіні.	2		2	

Тема 3.6 Оперна реформа Х. Глюка. Його оперно-хорова творчість.			2	
Тема 3.7 Оперно-хорова творчість В. Моцарта.			2	
Тема 3.8 Оперно-хорова творчість К. Вебера			2	
Тема 3.9 Оперно-хорова творчість Дж. Верді.		2		
Тема 3.10 Оперно-хорова творчість польського композитора С. Монюшко			2	
Тема 3.11 Оперно-хорова творчість Б. Сметани.			2	
Тема 3.12 Оперно хорова творчість Ж. Бізе.		2		
Тема 3.13 Хорова творчість західно-європейських композиторів ХХ ст.			2	
Всього:	8	18	62	90

Методи оцінювання якісного рівня навчальної дисципліни

«Хорова література»

1. **Поточна** перевірка якості виконання студентом практичних завдань (опитування):
 - а) визначення на слух фрагментів хорових творів;
 - б) підготовка аналізу визначеного хорового твору згідно програмних вимог;
 - в) самостійне опрацювання тем;
 - г) доповнення, запитання до того, хто відповідає;
 - д) відповідь на будь-яке питання з колоквиуму або вікторини;
 - э) усна доповідь;
 - ж) виступ на семінарі;
 - з) аналіз джерельної та монографічної літератури.
2. **Підсумковий** контроль: екзамен з вивченого курсу навчальної дисципліни «Хорова література».

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

«Хорова література»

1. Метод розв'язання різних за ступенем складності навчальних завдань (дозволяє формувати у майбутніх магістрів систему знань, практичних навичок та умінь; активізує їхню навчальну діяльність);
2. Метод ілюстрування (ілюстрація хорових творів);
3. Метод педагогічного моделювання (дозволяє синтезувати знання з різних фахових дисциплін);
4. Метод педагогічного аналізу (формує педагогічне мислення студентів у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій);
5. Метод аналізу хорового твору (дозволяє розширити навчальний вокально-хоровий репертуар з метою його застосування у подальшій педагогічній діяльності).

8. Рекомендована література

1. Анісімов А. Диригент-хормейстер. Л.: Музика, 1976, 160 с.
2. Архимович Л., Гордійчук М. М. Лисенко. Видання третє. К., 1992.
3. Білинська М. Сидір Воробкевич. К., 1982.
4. Боровик М. Про вплив народної пісні на мелодику А. Веделя. Українське музикознавство. – Вип.6. К., 1971. С.137-152.
5. Брайчевський М. Походження Русі. К.: Наук. думка, 1968.
6. Булат Т. Микола Лисенко. К., 1973.
7. Булат Т. Український романс. К., 1979.
8. Бялик М. М. Ревуцький. Нарис про життя і творчість. К., 1974.
9. Василенко З. Фольклорна діяльність М. В. Лисенка. К., 1972.
10. Витвицький В. Максим Березовський: Життя і творчість. Нью-Йорк, 1961.

11. Вишенський Іван: Твори / Переклад з книжної укр. мови В. Шевчука. К.: Дніпро, 1986.
12. Волинський Й. Дмитро Бортнянський і Західна Україна. Українське музикознавство. Вип.6. К., 1971, С.185-200.
13. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII – XVIII ст. К.: Муз. Україна, 1978.
14. Герасимова-Персидська Н. Русская музыка XVII века. Встреча двух эпох. М.: Музыка, 1994, 126 с.
15. Галкина А. О симфонизме Бортнянского. Сов. музыка, 1973, № 10, С.92-96.
16. Гордійчук М. Зародження української симфонічної музики. Українське музикознавство. Вип.6. К., 1971, С.111 – 125.
17. Гордійчук М. М. Лисенко про народну пісню і народність у музиці. Фольклор і фольклористика. К., 1979.
18. Гордійчук М. Леся Дичко. К., 1978.
19. Гордійчук М. Микола Леонтович. К., 1972.
20. Гордійчук М. Григорій Іларіонович Майборода. К., 1963.
21. Гордійчук М. Українська радянська симфонічна музика. К., 1969.
22. Гордійчук М. Хор і майстри хорового співу. Музика і час. К.: Музична Україна, 1984, С. 243-276.
23. Горюхіна Н. Симфонізм Л. М. Ревуцького. К., 1965.
24. Горюхіна Н. Методика аналізу національного стилю. Очерки по вопросам музикального стилю и формы. К.: Музична Україна, 1985, С. 81-100.
25. Грица С. Мелос української народної епіки. К: Наук. думка, 1979.
26. Гулеско І. Національний хоровий стиль: навч. посібник. Х.: ХДАК, 1994, 108 с.
27. Демчишин М. Методика музичного аналізу вокально-хорових творів: навч. посібник для студентів мистецьких вузів і вчителів освітньої галузі (Художня культура). К.: ІЗМН, 1996, 132 с.

28. Дмитревский Г. Хороведение и управление хором: элементарный курс. К.: Изомузгиз, 1961, 96 с.
29. Дирижерское исполнительство. Практика. История. Эстетика. Ред.-сост. Л. Гинзбург. М.: Музыка, 1975, 632 с.
30. Єгоров О. Теорія і практика роботи з хором. К.: Держ. видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1963, 339 с.
31. Ержемский Г. Психология дирижирования: некоторые вопросы исполнительства и творческого взаимодействия дирижера с музыкальным коллективом. М.: Музыка, 1988, 80 с.
32. Живов В. Исполнительский анализ хорового произведения. М.: Музыка, 1987, 95 с.
33. Жолтовський П. Художнє життя на Україні в XVI – XVIII ст. К.: Наук. думка, 1983.
34. Загайкевич М. С. П. Людкевич. Нарис про життя і творчість. К., 1957.
35. Загайкевич М. Михайло Вербицький. Сторінки життя і творчості. Львів: Місіонер, 1998.
36. Зінькевич О. Георг Майборода. К., 1983.
37. Иванов В.Ф. Співацька освіта в Україні. К., 1992.
38. Іваницький І. Українська народна музична творчість. К.: Муз. Україна, 1990.
39. Иванов В. Дмитро Бортнянський. К.: Муз. Україна, 1980.
40. Ильин В. Очерки истории русской хоровой культуры. Ч. 1. М.: Советский композитор, 1985, 232 с.
41. Історія української музики. Т.1. К., 1987, Т.2. К., 1989, Т.3. К., 1990, Т.4. К., 1992.
42. Казачков С. О дирижерско-хоровой педагогике. Музыкальное исполнительство. М.: Музыка, 1970, Вып. 6, С. 120-144.
43. Кауфман Л. С. С. Гулак-Артемовський. Жизнь. Личность. Творчество. М., 1973.

44. Кирило Стеценко. Спогади. Листи. Матеріали. Упор. Є. Федотов. К., 1981.
45. Кисельов Г. Семен Гулак-Артемівський. К., 1962.
46. Клинт В. Л. Ревуцький – композитор, піаніст. К., 1972.
47. Козак С. Григорій Верьовка. К., 1981.
48. Колодій Я. Композитор Євген Козак. Львів, 1974.
49. Колодій Я. Остап Нижанківський. Львів, 1994.
50. Коловський О. Анализ хоровой партитуры. Хоровое искусство. Л.: Музыка, 1967, Вып. 1. С. 29-42.
51. Корній Л. Українська шкільна драма і духовна музика XVII – першої половини XVIII ст. К., 1991.
52. Корній Л. Історія української музики. Частина перша (Від найдавніших часів до середини XVIII ст.). Київ – Харків – Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 1996.
53. Корыхалова Н. Інтерпретація музики. Л.: Музыка, 1979, 208 с.
54. Кудрик Б. Огляд історія української церковної музики. Львів, 1995.
55. Кузик В. Платон Майборода. К., 1978.
56. Лисенко М. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень, виконуваних кобзарем Вересаєм. К.: Мистецтво, 1955.
57. Левандо П. Хоровая фактура. М.: Музыка, 1984, 124 с.
58. Левик Б. Музыкальная литература зарубежных стран. Вып. 2. М.: Москва, 1975, С. 276-290.
59. Лісецький С. Кирило Стеценко. К., 1974.
60. Лісецький С. Євген Станкович. К., 1987.
61. Луговенко В., Ніколаєва Н. Українська хорова література. К., 1985.
62. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи. Т.1, 2. Упоряд., ред., перек. і прим. З. Штундер. Л.: Дивосвіт, 1999, 2000.
63. Лысяная О. Пути развития русской и украинской музыкальной культуры: от средневековья к XIX веку: монография. Х.: Основа, 1993, 270 с.

64. Макаров А. Світло українського барокко. К., 1994.
65. Малишев Ю. Бесіди про музику. К.: Радянська школа, 1968, С. 53-58, 67-73.
66. Мінківський О. Українські народні пісні О. Кошиця. К., 1965.
67. Митці України: Енциклопедичний довідник. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1992.
68. Науменко С. Основи вікової музичної психології. К.: Логос, 1995, 103 с.
69. Наливайко Д. Искусство направления, течения, стили. К., 1981.
70. Никольская-Береговская Э. Развитие профессиональной хоровой школы пения в России (XVII- поч. XX). Вопросы хороведения на музыкально-педагогическом факультете. М.: МГПИ, 1981, С. 3-23.
71. Ольховський Ю. Нариси історії української музики. К.: Муз. Україна, 2003, С. 112-133.
72. Павлишин С. Денис Січинський. К., 1987.
73. Павлишин С. Станіслав Людкевич. К., 1974.
74. Паламарчук О. Микола Колесса. К., 1990.
75. Пархоменко Л. Кирило Григорович Стеценко. К., 1973.
76. Пархоменко Л. Петро Ніщинський. К., 1989.
77. Пархоменко Л. Українська хорова п'еса. Типологія, тематизм, композиція. К., 1979.
78. Попович М. Нарис історії культури України. К., 1998.
79. Смирнова Е. Русская музыкальная литература. М.: Музыка, 1980, С. 3-4, 32-46.
80. Смирнова Т. Хорознавство (історія, теорія, методика): навч. посібник. Хар. Держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. Х.: ХДПУ, 2000, 180 с.
81. Усова І. Хорова література. Москва, 1986.
82. Ушкарев А. Основы хорового письма. М.: Музыка, 1982, 231 с.

Допоміжна література

1. Алфеевская, Г. История отечественной музыки XX века. С. С. Прокофьев, Д. Д. Шостакович, Г. В. Свиридов, А. Г. Шнитке, Р. К. Щедрин: учеб. пособие для вузов. М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2009, 160 с.
2. Асафьев Б. О хоровом искусстве. Л., 1980.
3. Бобровский В. Песни и хоры Шостаковича. М., 1962.
4. Васина-Гроссман В. Хоровая музыка. Русская художественная культура конца 19-начала 20 века. Кн. 3. М., 1977.
5. Вишенський І. Твори. Переклад з книжної української мови Валерія Шевчука. Київ: «Дніпро», 1986. С. 34-35.
6. Волинський Й. Дмитро Бортнянський і Західна Україна. Українське музикознавство. вип.6. К., 1971.
7. Вопросы русской и советской хоровой культуры. Труды ГМПИ им. Гнесиных. Вып.23. М., 1975.
8. Грица С. Мелос української народної епіки. К., 1979. С. 23.
9. Гордійчук М. Зародження української симфонічної музики. // На музичних дорогах. К., 1973, С. 8.
10. Друскін М. І С. Бах. М., 1982.
11. Друскін М. Історія зарубіжної музики. Вип.4. М., 1982.
12. Друскін М. Про західноєвропейську музику ХХ ст. Л., 1973.
13. Друскін М. Пассіони і месси Баха. М., 1976.
14. Живов В. Хоры а капелла Г. Свиридова. М., 1973.
15. Ивакин М. Русская хоровая литература. М., 1965.
16. Івченко Л.В. Український кант ХІІ – ХVІІІ ст. К., 1990.
17. Ісаєв Я. Юрій Дрогобич. Життя славетних. К.: «Молодь»; 1972, С. 51.
18. История русской музыки. Т. 1, 2. Под редакцией А. Кандинского. М., 1981, 1984.

19. История зарубежной музыки. XX век: учеб. пособие. Сост. и общ. ред. Н. А. Гавриловой. – М.: Музыка, 2007, с. 9.
20. История зарубежной музыки: учебник для муз. вузов. Ред. В. В. Смирнов. – Вып. 6. – СПб.: Композитор, 2010, 630 с.
21. Коловский О. Русская хоровая песня. Становление и развитие национальных традиций в русском хоровом искусстве. Л., 1982.
22. Коловский О. Хоры а капелла В. Шебалина // Вопросы теории и эстетики музыки. Вып. 9. Л., 1969.
23. Конен В. Клаудіо Монтеверді. М., 1971.
24. Конен В. Історія зарубешної музики. Віп. 3. М., 1983.
25. Крылов А. О хорах а саррелла Чайковского. Хоровое искусство. Вып.3. Л., 1977.
26. Леонтьева О. Зарубешные композиторы середины XX века. М., 1964.
27. Леонтьева О. Карл Орф. М., 1964.
28. Людкевич С. Михайло Вербицький та українська суспільність. Дослідження, статті; рецензії, виступи. Упор. З. Штундер. Т.1. Л., 1999, С. 347.
29. Матеріали з історії української музики. Партесний концерт. К.: Музична Україна, 1976. С. 14.
30. Медведева И. Франсис Пуленк. М., 1959.
31. Ольхов К. Хоры а капелла С. Танеева. Хоровое искусство. Вып.2. Л., 1971.
32. Пархоменко Л. Українська хорова п'еса. К.: «Наукова Думка», 1979.
33. Перриш К., Оуэл Д. Образцы музыкальных форм от григорианского хорала до Баха. Л., 1975.
34. Птица К. Три русские песни для большого симфонического оркестра и хора С. В. Рахманинова. Искусство хорового пения. М., 1963.

35. Русская хоровая литература. Очерки. Под ред. С. Попова. Вып. 1. М., 1963.; Вып.2. М., 1969.
36. Розеншильд, К. История зарубежной музыки: учебник для консерваторий. Вып. 1: До середины XVIII века. М.: Музыка, 1978, 542 с.
37. Романовский Н. Хоровый словник. М., 1970.
38. Скребков С. Русская хоровая музыка XVII- начала XVIII века. М., 1969.
39. Соколова О. Хоровые и вокально-симфонические произведения Рахманинова. М.,1963.
40. Соневицкий І. Артем Ведель і його музична спадщина. – Нью-Йорк, 1960.
41. Усова И. Хоровая литература. М., 1976.
42. Хохлов Ю. Шуберт. М., 1972.
43. Энтелис Л. Силуэты композиторов 20 века. М., 1971.

Нотний матеріал

1. Библиотека хормейстера. Сост. ав. Л. Усов. Вып. 14. М.: Музыка, 1966.
2. Библиотека хормейстера. Сост. ав. Е. Леонов. Вып. 22. М.: Музыка, 1967.
3. Библиотека хормейстера. Сост. ав. Б. Тевлин. Вып. 27. М.: Музыка, 1967.
4. Карпенко Є. Співає жіночий хор. Хрестоматія з хорового класу для студентів факультетів мистецтв педагогічних навчальних закладів. Хори без супроводу. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015, 124 с.
5. Курс чтения хоровых партитур. Сост. И. Полтавцев, М. Светозаров. Ч. 1. М.: Музыка, 1962, 1963.

6. Лассо О. Эхо. Пер. М. Улицкого; перелож. Л. Бартенева. Композиторы-классики для детского хора. М., 2004. Вып. 1. С. 10-12.
7. Лисенко М. Вибрані хорові твори. К.: Мистецтво, 1962.
8. Майборода Г. Хорові твори. К.: Музична Україна, 1975.
9. Монтеверди К. Мадригалы. Библиотека студента-хормейстера. - М.: Музыка, 1966. Вып. 17: Избранные мадригалы итальянских композиторов XVI века: без сопровожд.; сост. И. Журавленко; пер. М. Павловой. 1980, 48 с.
10. Пуленк Ф. «Опустевшая деревня» из кантаты «Засуха». Хоры композиторов Франции, в. 3. Хрестоматия по ЧХП с сопровождением. Вып. 2.
11. Ревуцький Л. Избранные хоры и песни. М.: Музыка, 1967.
12. Стефіна Н. Хрестоматія з хорового диригування. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів: вип. 1, 2, 3. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014.
13. Хрестоматия по дирижированию хором. Сост. А. Красотина, К. Рюмина, Ю. Левит. Вип. 1, 2. М.: Музыка, 1970, 1980.
14. Хрестоматия по дирижированию, вып. 3, сост. К. Птица, Куликов. Барток Б. Кукурузное поле: из цикла «Восемь венгерских народных песен» // Арии, романсы и песни из репертуара.
15. Хрестоматия по чтению хоровых партитур: в 5 вып.: средние музыкальные учебные заведения. Сост.: Д. Д. Семеновский, О. И. Романова. М.: Музыка, 2005. Вып. 3: Произведения для хора без сопровождения / комп. С. Фостер, Ц. Кюи и др. 2008, 96 с.
16. Хоры зарубежных композиторов-классиков. Сост. Е. Гембицкая. М.: Музыка, 1974.

1. www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. www.uk.wikipedia.org Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»
3. <http://libportal.org.ua/> Бібліотечний інформаційно-освітній портал.
4. <http://elib.nplu.org/project.html>. Культура України. Електронна бібліотека.